Lietas Nr.C32315413

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2014.gada 20.maijā

Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesa šādā sastāvā:

tiesnesis A.Vasiļevskis

ar tiesas sēžu sekretāri J.Sutiku

piedaloties prasītājai /pers. A/, zvērinātai advokāte Ingunai Miezei, atbildētājam /pers. B/, viņa pārstāvim /pers. C/

izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu /pers. A/ prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu. Tiesa

konstatēja

Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesā /pers. A/ cēlusi prasību pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu, kurā lūdz piedzīt no atbildētāja meitas /pers. D/ uzturam no 2013.gada 1.janvāra Ls 200 katru mēnesi līdz brīdim, kad meita pati varēs sevi apgādāt.

Prasītāja norāda, ka viņas un atbildēja laulība tika šķirta 2006.gada 25.aprīlī. Pēc laulības šķiršanas prasītāja ar atbildētāju mutiski vienojās, ka turpmāk katru mēnesi meitas /pers. D/ uzturēšanai pārskaita uzturnaudu Ls 100 apmērā.

Prasītāja norāda, ka uzturlīdzekļi no atbildētāja tika saņemti tikai par 2012.gadu, bet par 2013.gadu nav pārskaitīts neviens uzturlīdzekļu maksājums. Atbildētājs nepārtraukti sola, ka radušos starpību par 2013.gada mēnešiem pārskaitīs vienā maksājumā, taču neskatoties uz viņa solījumiem, uzturlīdzekļi par 2013.gada janvāri līdz jūlijam nav maksāti. Līdz ar to nav iespējams rēķināties un plānot izdevumus, kuri ir nepieciešami meitas vajadzībām.

Prasītāja norāda, ka viņa strādā un viņas darba alga pēc nodokļu nomaksas sastāda Ls 850 apmērā, kā arī viņa saņem ģimenes valsts pabalstu Ls 8 apmērā.

/pers. D/ no mācībām brīvajā laikā, ārpusskolas apmeklē deju studiju /nosaukums/no janvāra līdz jūlijam un no augusta līdz decembrim, ieskaitot, viena mēneša apmaksa Ls 70 apmērā, gada maksa sastāda Ls 770 apmērā. Katru ceturksni par kostīmu izgatavošanu koncertiem tiek tērēts Ls 90 apmērā, gadā koncertu kostīmiem tiek tērēts Ls 360 apmērā.

Prasītāja norāda, ka kopējie izdevumi vidēji mēnesī tikai par bērna uzturēšanu – pārtiku, izglītību, apģērbu, medikamentiem, sporta nodarbībām, dejošanu, kā arī par dzīvokļa apsaimniekošanas izdevumiem un komunālajiem pakalpojumiem – gāzi, elektrību, siltumu, telefonu u.c. neparedzētiem izdevumiem – pārsniedz Ls 350. Šajos izdevumos prasītāja neieskata tos maksājumus, kas attiecas tikai uz viņu.

Katru mēnesi par bērna uzturēšanu vidējās izmaksas ir mainīgas, tā piemēram 2013.gada maijā meitai nozaga mobilo telefonu, līdz ar to bija nepieciešamība iegādāties jaunu. Turklāt sākoties skolēnu brīvdienām katru gadu kopā ar meitu prasītāja brauc ceļojumā uz ārzemēm, kura izmaksas tikai meitai vidēji ir no Ls 400-500. 2013.gadā meita piedalījās vasaras nometnē/nosaukums/ no 2013.gada 6.jūlija līdz 2013.gada 25.jūlijam, kuras dalības maksa sastādīja Ls 230 apmērā.

Prasītāja norāda, ka atbilstoši Civillikuma 177.panta ceturtajai daļai bērna uzturēšana nozīmē ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses, un bērna sagatavošana sabiedriski derīgam darbam). Savukārt Civillikuma 179.pants noteic, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt.

Pēc Centrālās statistikas pārvaldes datiem 2013.gada jūnijā viena iedzīvotāja pilna iztikas minimuma preču un pakalpojumu groza vērtība vidēji mēnesī ir Ls 180,43 apmērā.

Atbildētājs strādā algotu darbu SIA /Nosaukums A/, ikdienā pārvietojas ar automašīnu /TL marka/, v.nr. /TL numurs/, viņš pārkāpj mutiski izteikto vienošanos, kuru apstiprina bankas maksājumu uzdevumi par uzturlīdzekļu ieskaitīšanu kontā. Atbildētājs joprojām par 2013.gada nevienu mēnesi nav pārskaitījis uzturlīdzekļus. Līdz šim brīdim no atbildētāja ir saņēmusi uzturlīdzekļus tikai par 2012.gadu.

Neskatoties uz to, ka uzturlīdzekļus atbildētājs ieskaita bankas kontā katru mēnesi, tas notiek haotiski, katru reizi dažādos datumos, citreiz pa daļām, turklāt maksājumi tika veikti par 2012.gadu, līdz ar to nav iespējams paļauties uz atbildētāju un nav iespējams rēķināties kādā laika periodā tiks ieskaitīti uzturlīdzekļi meitai, šo apstākli pierāda Latvijas Krājbankas 2009.gada 6.maija izziņa par atbildētāja veiktajiem maksājumiem no 2008.gada 1.janvāra līdz 2009.gada 30.aprīlim, no kuras izriet, ka maksājumi tiek veikti dažādos datumos, summa nesakrīt ar mutiski noslēgto vienošanos.

Atsaucoties uz Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmo daļu, prasītāja norāda, ka bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību, un ka katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte, vecākiem līdzīgās daļās būtu jānodrošina saviem bērniem uzturlīdzekļi.

Paskaidrojumos par celto prasību atbildētājs norāda, ka viņš neatzīst prasību pieteiktajā apjomā un izmaksas kārtībā.

Atbildētājs norāda, ka sākotnēji ar prasītāju tika panākta mutiska vienošanās par ikmēneša uzturlīdzekļiem Ls 75 apmērā, kas tika pildīta līdz laulības šķiršanai 2006.gada 25.aprīlī. Periodā no 2004.gada jūlija uzturlīdzekļu samaksa tika veikta skaidrā naudā norunātajā apjomā un datumos, bet sākot ar 2005.gada jūliju starp atbildētāju un prasītāju tika panākta mutiska vienošanās, ka turpmāk bērna uzturlīdzekļu apjoms sastādīs Ls 80 un atbildētājs sāka to pārskaitīt caur banku.

Sākot no 2010.gada janvāra starp atbildētāju un prasītāju tika panākta mutiska vienošanās par uzturlīdzekļu apjomu Ls 100 mēnesī. Atbildētājs norāda, ka laika periodā no 2007.gada 1.janvāra viņš bija nomainījis darba vietas, kā arī trīs reizes viņam bija piešķirts bezdarbnieka pabalsts, algas līmenis jaunās darbavietās bija salīdzinoši zemāk ar iepriekšējo periodu, un sākot no 2009.gada decembra viņa ienākumu līmeni krasi samazinājies.

Beidzoties naudas uzkrājumiem 2011.gada sākumā atbildētājam radās grūtības ar rēķinu un saistību apmaksu, un līdz ar to palika grūti ievērot apmaksas apjomus un termiņus.

Neskatoties uz visu regulāri sniegto prasītājai informāciju par atbildētāja materiālā stāvokļa izmaiņām, panākt vienošanos par uzturlīdzekļu samaksu mazākā apjomā nebija iespējams.

Atbildētājs norāda, ka, sākot ar 2013.gada 14.maiju viņš strādā algotu darbu SIA /Nosaukums A/ par tirdzniecības aģentu ar bruto algu Ls 360. Viņam īpašumā nav nekustamas mantas, bet pieder 1999.gada izlaiduma automašīna /TL marka/ 523. Prasītājas apgalvojums par to, ka viņš ikdienā pārvietojas ar minēto automašīnu, neatbilst patiesībai, jo automašīnai ir nepieciešams remonts, kuram atbildētājam nav līdzekļu. Tāpat gan 2011.gadā, gan 2012.gadā ilgu periodu atbildētājs automašīnu nav izmantojis, jo trūka līdzekļu degvielai. Atbildētājs norāda, ka viņš vairāk kā divus mēnešus, tiekoties pat ar meitu, izmanto tikai sabiedrisko transportu.

Tāpat neatbilst patiesībai prasības pieteikumā norādītais, ka uzturlīdzekļi no atbildētāja bijuši saņemti tikai par 2012.gadu. No bankas maksājumu izdruku kopijām ir redzams, ka maksājumi par 2013.gada janvāri un februāri tika veikti attiecīgi 2013.gada 10.jūlijā un 2013.gada 13.augustā, kā arī no 2013.gada sākuma tika veikti septiņi maksājumi par kopējo summu Ls 700. Neatbilst patiesībai arī solījums segt radušos starpību ar vienu maksājumu, jo tā bija prasītājas vēlme, nekādas atsevišķas vienošanās par to nebija. Atbildētājs regulāri informēja prasītāju par to, ka viņam ir smags materiālais stāvoklis un šajā periodā viņš ar grūtībām varēja pārskaitīt ikmēneša summu, un cerējis radušos starpību segt tad, ka viņam pieaugs ienākumi, apzinoties Civillikuma 179.pantā paredzētos vecāka pienākumus.

Turklāt atbildētājs attiecībā uz prasītājas norādītajiem izdevumiem norāda, ka to apmērs un nepieciešamība nav bijuši ar viņu saskaņoti. Visi lēmumi attiecībā uz pirkumiem, braucieniem, deju nodarbībām, kostīmiem, vasaras nometnēm utt. prasītāja pieņēmusi vienpersoniski. Atbildētājs norādīja prasītājai, ka pieprasītie papildus līdzekļi pārsniedz viņa iespējas. Turklāt atbildētājam regulāri tiekoties ar meitu ir papildus izdevumi. Tāpat atbildētājs ir regulāri dāvinājis svētku dāvanas dzimšanās dienās, Jaungada dienās, skolas nobeiguma dienās.

Atbildētājs norāda, ka viņš no 2007.gada 18.marta brīvprātīgi pieslēdza un apmaksāja meitas mobilā telefona rēķinus.

Atbildētājs uzskata, ka izdevumi meitas deju nodarbībām ik mēnesi Ls 70, izdevumi kostīmiem ceturksnī Ls 90, braucieniem uz ārzemēm Ls 400-500, dalības maksa vasaras nometnē Ls 230 nevar būt attiecināmi pie obligātiem izdevumiem, bet gan veicami pēc iespējas, balstoties uz Civillikuma 177.panta ceturtajā daļā noteikto, ka bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšanu, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam), kā arī Civillikuma 179.panta pirmajā daļā noteikto, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu; šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Atbildētāja ieskatā tas nozīmē, ka likumā nav paredzēta bērna uzturēšana tieši vienādās daļās. Tāpat uzskata, ka Bērnu aizsardzības likuma 10.panta pirmā daļa neparedz vecāka pienākumu nodrošināt bērnam uzturu vienādās daļās.

Atbildētājs norāda, ka vairākas meitai iegādātās mantas bijušas salauztas, sabojātas vai pazaudētas (fotoaparāts Nikon, viedtālrunis HTC Tattoo, austiņas BEATS Solo HD). Norāda, ka prasītāja meitai iegādājusies viedtālruni iPhone par Ls 539, kas atbildētāja ieskatā ir nesamērīgi.

Tāpat atbildētājs norāda, ka prasītājas norādītais nepieciešamo uzturlīdzekļu apmērs pārsniedz divas reizes viena iedzīvotāja pilna iztikas minimuma preču un pakalpojumu groza vērtību, kas pēc Latvijas Republikas Centrālās Statistikas pārvaldes datiem 2013.gada jūnijā mēnesī sastādīja Ls 180,43 un tuvojās pilnvērtīgi strādājoša pieauguša cilvēka vidējai algai Latvijā. Līdz ar to atbildētājs uzskata, ka prasītājas ikmēneša nepieciešamais uzturlīdzekļu apmērs ir pārspīlēts, jo uzturlīdzekļi ir samērojami ar vecāka reāliem ienākumiem, nevis ar vēlamajām vajadzībām.

Atbildētājs norāda, ka viņš, apzinoties vecāka pienākums, vairāk nekā deviņus gadus regulāri pārskaitīja bērna uzturēšanai līdzekļus un piedalījies gan audzināšanā, gan citu izdevumu segšanā.

Tiesā saņemti arī prasītājas paskaidrojumi, kuros viņa norāda, ka bērnam ir nepieciešami uzturlīdzekļi katru mēnesi, bet atbildētājs uzturlīdzekļu summas pārskaitīja pēc saviem ieskatiem, ko apliecina konta izraksts par 2006.gadu. Prasītāja apšauba atbildētāja apgalvojumus par viņa smago materiālo stāvokli, jo atbildētājs no 2004.gada ir ieguvis vairākas augstākās izglītības maksas augstskolās, kā arī nopircis īpašumu vienā no prestižākajiem jaunajiem projektiem Imantā, kur viņš šobrīd dzīvo viens pats. Īpašums tika iegādāts uz atbildētāja mātes /pers. E/ vārda. /pers. E/ ir pensionāre un viņas ienākumi ir par zemu, lai saņemtu kredītu no bankas un iegādātos šādu īpašumu.

Prasītājai ir zināms, ka atbildētājs, neskatoties uz smago finansiālo stāvokli, ir apmeklējis grupas Depeche Mode koncertu, kas notika Lietuvā, biļešu cena uz šo pasākumu bija orientējoši Ls 30-50. Tajā pašā laikā uzturlīdzekļi bērnam netika ieskaitīti.

Tāpat neatbilst patiesībai atbildētāja apgalvojumi par dāvanu dāvināšanu meitai, jo pēdējo divu gadu laikā bērns nav saņēmis no atbildētāja pat simboliskas dāvanas uz dzimšanas dienu, kā arī Jauno Gadu. Atbildētājs atteica meitai nopirkt jaunus sporta apavus, kas viņai nepieciešami dejošanas nodarbībām. 2013.gada septembrī atbildētājs nepārskaitīja uzturlīdzekļus, paziņojot, ka nopirks tikai dzimšanas dienas dāvanu, rezultātā atbildētājs nopirka kleitu.

Prasītāja norāda, ka meita apmeklē arī angļu valodas nodarbības (Ls 30 mēnesī), kā arī zīmēšanas nodarbības (Ls 20 mēnesī), tas ir nepieciešams, jo meita vēlas kļūt par arhitekti un zīmēšana viņai nepieciešam, lai nokārtotu iestājeksāmenus. Par šīm nodarbībām maksā prasītāja un šos izdevumus apliecinošus čekus iesniegt nevar.

Tāpat prasītāja apšauba atbildētāja spēju pie viņa materiālā stāvokļa veikt maksājumus par hipotēku.

Prasītāja uzskata, ka atbildētājam ir pietiekami liela alga, lai maksātu bērnam uzturlīdzekļus Ls 179,57 mēnesī, kas ir starpība starp atbildētāja algu Ls 360 un viena iedzīvotāja iztikas minimumu Ls 180,43 mēnesī.

Prasītāja norāda, ka viņa cenšas nodrošināt bērnam labus dzīves apstākļus, gan veselīgu uzturu. Norāda arī, ka, lai bērns varētu konkurēt darba tirgū, ir nepieciešama laba izglītība un papildus svešvalodu zināšanas.

Sakarā ar to, ka meita ir pusaudžu vecumā un izdevumi ir pieauguši, meita mācās 9.klasē, ir nepieciešami papildus izdevumi.

Tiesā saņemti arī atbildētāja papildus paskaidrojumi. Atbildētājs norāda, ka laika posmā no 2005.gada līdz 2011.gadam uzturlīdzekļi tika pārskaitīti neregulāri, jo viņa ienākumi ir bijuši arī neregulāri. Atbildētājs pārskaitīja tos līdzekļus, kas bija viņam tajā brīdī pieejami. Uzturlīdzekļi tika pārskaitīti ar kavēšanos, jo divas reizes atbildētājam bija piešķirts bezdarbnieka statuss. Tāpat savlaicīgi uzturlīdzekļu pārskaitīšana šajā laika posmā tika apgrūtināta sakarā ar to, ka meita vairākas reizes pārsniedza paredzēto budžetu savam mobilam telefonam.

Atbildētājs norāda, ka viņš vairākkārt prasītājai bija izskaidrojis savu finansiālo stāvokli un ienākumu neprognozējamību. Atbildētājs uzskata, ka par viņa materiālo stāvokli neliecina iegūtā izglītība, jauna dzīvokļa iegāde. Atbildētājs norāda, ka hipotēkas pirkuma līgumā viņš ir norādīts kā maksātājs, bet /pers. E/ kā īpašniece. Pārdodot /pers. E/iepriekšējo dzīvokli un daļēji sedzot jauna dzīvokļa maksu, faktiskais atlikums 2007.gadā sastādīja EUR 70000 un tas ir jānosedz līdz 2036.gadam. Šobrīd ikmēneša maksājums sastāda vidēji EUR 240, kas periodā no 2012.gada janvāra līdz šim brīdim tika segts no /pers. E/ pensijas, kuras apmērs ļauj to darīt. Pārējos dzīvei nepieciešamos izdevumus /pers. E/ sedz no savas algas, jo turpina strādāt.

Attiecībā uz prasītājas apsvērumiem par koncerta apmeklēšanu atbildētājs norāda, ka biļetes uz to viņam uzdāvināja un brauciena izdevumus uzņēmās draugs.

Tāpat atbildētājs norāda, ka jaunu dāvanu dāvināšana bija apgrūtināta sakarā ar to, ka meitai bijuši lieli telefona rēķini, gan arī to, ka pasniegtās dāvanas nav bijušas tieši mantas. Atbildētājs uzskata, ka prasītājas pieprasīto sporta kurpju cena ir nesamērīga. Atbildētājs norāda, ka viņš vadoties no sava esošā finansiālā stāvokļa un izmantojot iespējas jaunajā darba vietā 2013.gada novembrī uzdāvināja meitas divas austiņas, kā arī uz Jauno Gadu ziemas cepuri un divas somas, kopējā dāvanu vērtība ir Ls 30.

Atbildētāja norāda, ka prasītāja nav apspriedusi ar viņu jautājumu, kas saistīts ar meitas deju studijām un zīmēšanas nodarbībām. Starp pusēm netika pārrunāta šo nodarbību apmaksas iespējas, apmērs un kārtība. Atbildētājs neiebilst pret to, ka meita šādas nodarbības apmeklē.

Atbildētājs uzskata, ka bērna vecākiem vispirms ir jānodrošina bērns ar pamatvajadzībām un lietām: normālu dzīvesvietu, skolu, izglītību, ēdienu, drēbēm. Atbildētājs uzskata, ka prasītājai pašai jāuzņemas izdevumi par meitas kursiem, dejām, nodarbībām, ja viņas finansiālais stāvoklis to atļauj. Prasītāja pēc saviem ieskatiem organizē meitas ikdienu, to neapspriežot ar atbildētāju. Atbildētājs apšauba nepieciešamību meitai apmeklēt deju nodarbības pie apstākļiem, ka viņa vēlas mācīties par arhitekti.

Atbildētājs norāda, ka, ņemot vērā to, ka viņam dažas reizes par rēķinu maksājumu kavēšanu tika atslēgta elektrība un bija mēģinājums ierobežot siltumenerģijas padevi, kā arī dažas reizes tika atslēgts gan meitas, gan viņa mobilais telefons, uzliekot līgumsodu, atbildētājs bija spiests mainīt apmaksas prioritātes un pārskaitīja uzturlīdzekļus vēlāk. Gan prasītājai, gan meitai šādos gadījumos tika izskaidrots, ka pašreiz nav iespējas pārskaitīt uzturlīdzekļus, bet to izdarīs vēlāk, kad varēs. Atbildētājs norāda, ka uz 2014.gada 29.janvāri viņa parāds par komunālajiem pakalpojumiem sastāda Ls 1084,90 jeb EUR 1492,45, bet neskatoties uz tik lielu parādu, viņš turpina pārskaitīt bērnam uzturlīdzekļus norunātajā apmērā Ls 100.

Attiecībā uz prasītājas apsvērumiem par to, ka atbildētājs ir spējīgs maksāt uzturlīdzekļus Ls 179,57 apmērā, ievērojot to, ka viņam no algas paliktu starpība, kas atbilstu iztikas minimumam, atbildētājs norāda, ka viņa neto alga ir Ls 254, līdz ar to prasītājas aprēķins nav pareizs.

Atbildētājs uzskata, ka prasītāja nav pamatojusi pieprasītā uzturlīdzekļu apmēru.

Tiesas sēdē prasītāja uzturēja prasību, pamatojoties uz tajā norādītajiem pamatiem un motīviem, lūdza to apmierināt.

Atbildētājs neatzina prasību, uzskatot, ka pieprasīto uzturlīdzekļu apmērs nav samērīgs un pamatots.

Noklausījusies prasītājas un atbildētāja paskaidrojumus tiesas sēdē, pārbaudījusi un novērtējusi lietas materiālus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Civilprocesa likuma 97.pantā noteikts, ka tiesa novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz tiesas sēdē vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un dzīvē gūtiem novērojumiem.

No lietas materiāliem pievienotās dzimšanas apliecības Nr./apliecības numurs/ kopijas redzams, ka 1998.gada 29.septembrī dzimusi /pers. D/, kuras vecāki ir /pers. A/, dzimusi /uzvārds/, un /pers. B/.

No 2013.gada 14.maija darba līguma Nr.379 redzams, ka atbildētājs /pers. B/ strādā SIA /Nosaukums A/ par tirdzniecības aģentu ar ikmēneša darba algu pirms nodokļu nomaksas LVL 360.

No Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras 2013.gada 26.augusta izziņas izriet, ka /pers. B/ par laika periodu no 2013.gada janvāra līdz 2013.gada jūlijam guvis ienākumus LVL 5923,43.

No Ceļu satiksmes drošības direkcijas 2013.gada 12.septembrī sniegtās informācijas izriet, ka /pers. B/ pieder automašīna /TL marka/ 523, 1999.gada izlaiduma.

No AS "SEB banka" konta pārskata redzams, ka 2013.gadā atbildētājs ir saņēmis darba algu: jūnijā – LVL 254,30 (EUR 361,84), jūlijā – LVL 254,30 (EUR 361,84), augustā – LVL 254,30 (EUR 361,84), septembrī – LVL 254,30 (EUR 361,84), oktobrī – LVL 190 (EUR 270,35), novembrī – LVL 274,30 (EUR 390,29), decembrī – LVL 254,30 (EUR 361,84), bet 2014.gadā: janvārī – EUR 361,49, februārī – EUR 384,23, martā – EUR 368,30, aprīlī – EUR 408,58.

No AS "Swedbank" konta pārskata redzams, ka atbildētāja kontā 2013.gadā ir bijušas veiktas šādas iemaksas un pārskaitījumi: janvārī – LVL 414,19 jeb EUR 589,34 (darba alga), LVL 100 jeb EUR 142,29 (darba alga), LVL 40 jeb EUR 56,91 (naudas iemaksa bankomātā), februārī – LVL 877,38 jeb EUR 1248,40 (darba alga), LVL 291,73 jeb EUR 415,09 (autoratlīdzība), martā – LVL 599,27 jeb EUR 852,68 (darba alga), LVL 1450,06 jeb EUR 2063,25 (darba alga), LVL 2,50 jeb EUR 3,55 (pārskaitījums no /pers. E/ ar mērķi "remonts"), aprīlī – LVL 370,07 jeb EUR 526,56 (bezdarbnieka pabalsts), LVL 21 jeb EUR 29,88 (pārskaitījums no /pers. E/ ar mērķi "remonts"), maijā – LVL 20 jeb EUR 28,46 (pārskaitījums no /pers. E/ ar mērķi "remonts"), LVL 144 jeb EUR 204,89 (darba alga), jūnijā – LVL 40 jeb EUR 56,91 (pārskaitījums no /pers. E/ ar mērķi "remonts"), LVL 300 jeb EUR 426,86 (naudas iemaksa bankomātā), LVL 198,25 jeb EUR 282,08 (bezdarbnieka pabalsts), LVL 145 jeb EUR 206,32 (pārskaitījums no /pers. E/ ar mērķi "remonts"), LVL 680 jeb EUR 967,55 (naudas iemaksa bankomātā), LVL 4 jeb EUR 5,69 (pārskaitījums no /pers. S/), LVL 254,40 jeb EUR 361,98 (pārskaitījums no atbildētāja konta AS "SEB banka" ar mērķi "darba alga"), jūlijā – LVL 280 jeb EUR 398,40 (naudas iemaksa bankomātā), LVL 180 jeb EUR 256,12 (pārskaitījums no /pers. E/ ar mērķi "remonts"), LVL 203,38 jeb EUR 289,38 (autoratlīdzība), LVL 10 jeb EUR 14,23 (pārskaitījums no /pers. E/ ar mērķi "remonts"), augustā – LVL 254 jeb EUR 361,41 (pārskaitījums no atbildētāja konta AS "SEB banka" ar mērķi "darba alga"), LVL 185 jeb EUR 263,23 (pārskaitījums no /pers. E/ ar mērķi "remonts"), LVL 250 jeb EUR 355,72 (naudas iemaksa bankomātā), LVL 50 jeb EUR 71,14 (naudas iemaksa bankomātā), LVL 254 jeb EUR 361,41 (pārskaitījums no atbildētāja konta AS "SEB banka" ar mērķi "darba alga"), septembrī – LVL 290 jeb EUR 412,63 (naudas iemaksa bankomātā), LVL 20 jeb EUR 28,46 (naudas iemaksa bankomātā), LVL 254 jeb EUR 361,41 (pārskaitījums no atbildētāja konta AS "SEB banka" ar mērķi "darba alga"), oktobrī – LVL 10 jeb EUR 14,23 (pārskaitījums no /pers. S/), LVL 9 jeb EUR 12,81 (pārskaitījums no /pers. E/ ar mērķi "remonts"), LVL 100 jeb EUR 142,29 (naudas iemaksa bankomātā), LVL 180 jeb EUR 256,12 (pārskaitījums no /pers. E/ ar mērķi "remonts"), LVL 9,50 jeb EUR 13,52 (pārskaitījums no /pers. E/ ar mērķi "remonts"), LVL 65 jeb EUR 92,49 (naudas iemaksa bankomātā), LVL 189,70 jeb EUR 269,92 (pārskaitījums no atbildētāja konta AS "SEB banka" ar mērķi "darba alga"), novembrī – LVL 2 jeb EUR 2,85 (pārskaitījums no /pers. S/), LVL 64,30 jeb EUR 91,49 (pārskaitījums no atbildētāja konta AS "SEB banka" ar mērķi "darba alga"), LVL 180 jeb EUR 256,12 (pārskaitījums no /pers. E/ ar mērķi "remonts"), LVL 110 jeb EUR 156,52 (naudas iemaksa bankomātā), LVL 5 jeb EUR 7,11 (naudas iemaksa bankomātā), LVL 9 jeb EUR 12,81 (pārskaitījums no /pers. E/ ar mērķi "remonts"), LVL 209,80 jeb EUR 298,52 (pārskaitījums no atbildētāja konta AS "SEB banka" ar mērķi "darba alga"), decembrī – LVL 64,05 jeb EUR 91,13 (pārskaitījums no atbildētāja konta AS "SEB banka" ar mērķi "darba alga"), LVL 189,90 jeb EUR 270,20 (pārskaitījums no /pers. E/ ar mērķi "remonts"), LVL 145 jeb EUR 206,32 (naudas iemaksa bankomātā), LVL 129,75 jeb EUR 184,62 (pārskaitījums no atbildētāja konta AS "SEB banka" ar mērķi "darba alga"), savukārt 2014.gadā: janvārī – EUR 142,29 (naudas iemaksa bankomātā), EUR 91 (pārskaitījums no atbildētāja konta AS "SEB banka" ar mērķi "darba alga"), EUR 269 (pārskaitījums no /pers. E/ ar mērķi "remonts"), EUR 300 (pārskaitījums no /pers. S/), EUR 269,80 (pārskaitījums no atbildētāja konta AS "SEB banka" ar mērķi "darba alga"), februārī – EUR 270 (pārskaitījums no /pers. E/ ar mērķi "remonts"), EUR 113,80 (pārskaitījums no atbildētāja konta AS "SEB banka" ar mērķi "darba alga").

Pat neskaitot regulāros un ar vienu un to pašu mērķi veiktos pārskaitījumus no citām personām, iemaksas bankomātos atbildētāja kontā, liecina, ka faktiski atbildētāja ienākumi ir lielāki par darba līgumā norunāto algu. Tiesa, analizējot atbildētāja konta pārskatus, konstatē, ka atbildētāja gada ienākumi 2013.gadā bijuši EUR 12406,20, kas ir vidēji EUR 1033,85 mēnesī. Attiecībā uz atbildētāja apgalvojumiem, ka viņa kontā veiktās iemaksas ir aizņēmumi no citām personām, tiesa uzskata, ka jebkura naudas summa, kas ienākusi atbildētāja kontā veido viņa ienākumus, ar kuriem viņš var rīkoties. Turklāt tiesa ņem vērā, ka atbildētājs nav pierādījis savus apgalvojumus.

No prasības pieteikuma un tiesas sēdē prasītājas sniegtajiem paskaidrojumiem izriet, ka viņas ienākumi ir darba alga, kā arī viņas

īpašumā ir dzīvoklis, kurā viņa dzīvo kopā ar meitu. Dzīvoklis iegādāts, paņemot bankā kredītu.

Lietā nav strīda par to, ka ikdienas aizgādību pār nepilngadīgo /pers. D/ realizē prasītāja. Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus meitas /pers. D/ uzturam EUR 284,57 (Ls 200) ik mēnesi.

Kā redzams no aprēķina, prasītāja norādījusi, ka meitas uzturam nepieciešamie mēneša izdevumi ir: par mājokli EUR 70,40, televīzija un internets EUR 14,44, pārtika EUR 150, skolā pusdienas un launags (EUR 4,50 dienā x 21 darba diena) EUR 94,50, skolas mācību līdzekļi (grāmatas, pildspalvas, līme, burtnīcas, skolas soma, mājturības piederumi šūšanai un izšūšanai) EUR 7,00, skolas (klases) fonda nauda (EUR 150 gadā) EUR 12,50, dejošanas studiju mēneša maksa EUR 91,67, dejošanas tērpi un apavi (apavi 2 pāri – EUR 120, baleta tērps EUR 50, treniņtērps EUR 40, koncertu tērpi EUR 300) EUR 42,50, higiēnas preces (šampūns, balzāms matiem, zobu pasta, zobu birste, higiēnas paketes, vate, losjons un krēms sejai, dušas želeja, skuvekļi, plāksteri) EUR 20, angļu valoda grupā EUR 37,50, drēbju tīrīšana un apavu labošana EUR 10,00, draugu jubilejas EUR 30,00, grāmatas, žurnāli, hobiji EUR 10,00, kino, koncerti, teātris EUR 10,00, baseins EUR 10,00, vasaras nometnes un ekskursijas (vasaras nometne 20 dienas – EUR 300, Maskava EUR 200, Viļņa EUR 100, Sanktpēterburga EUR 150) EUR 62,50, zāles, vitamīni, ārstu apmeklējumi EUR 10,00, bērna apģērbs un apavi EUR 45,00. Minētie izdevumi mēnesī kopā sastāda EUR 728,01, no kuriem prasītāja uzņemas segt 61 % jeb EUR 443,01.

Tiesa konstatē, ka prasītāja ir iesniegusi daļēji pierādījumus šiem izdevumiem. Taču tiesa ņem vērā Civilprocesa likuma 96.panta pirmo daļu, kas noteic, ka, ja tiesa atzīst kādu faktu par vispārzināmu, tas nav jāpierāda. Tiesa atzīst par vispārzināmu, ka bērna uzturēšanas izdevumos iekļaujami izdevumi par ēdienu, apģērbu, mājokli, higiēnas piederumiem, izglītību. Tāpat tiesai nav pamata apšaubīt vispārzināmu faktu, ka skolās tiek pieprasīts no vecākiem veikt iemaksas klases fondā.

Tiesa noraida kā nepamatotu atbildētāja iebildumu pret izdevumiem, kas saistīti ar deju nodarbību apmaksu. Tiesa ņem vērā to, ka deju studiju "Todes" prasītājas un atbildētāja meita apmeklē jau 4 gadus, proti, nodarbojas ar dejām profesionāli, kas tiesas ieskatā viennozīmīgi veicina bērna intelektuālo un fizisko attīstību. Līdz ar to minētie izdevumi ir bērna interesēs un nebūtu saprātīgi pieprasīt pārtraukt bērnam šo nodarbību apmeklēšanu. Turklāt tiesa ņem vērā to, ka saskaņā ar prasītājas iesniegto aprēķinu lielāko procentuāli daļu no izdevumiem sedz viņa.

Tiesa uzskata, ka prasītāja nav pierādījusi šādu izdevumu apmēra un/vai nepieciešamības pamatotību: ekskursijas (ceļojumi) EUR 62,50, baseins EUR 10, angļu valoda EUR 37,50, dejošanas tērpi un apavi EUR 42,50, draugu jubilejas EUR 30. Tāpat tiesa apšauba prasītājas norādītos izdevumus pārtikai EUR 150 apmērā pie apstākļiem, kad prasītāja apmaksā meitas ēdināšanu skolā katru darba dienu.

Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmo daļu bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.

Saskaņā ar Civillikuma 179.pantu vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kamēr bērns pats var sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Tiesai nav šaubu par to, ka bērnu uzturam, apģērbam un apavu iegādei, kā arī citiem izdevumiem ir nepieciešami līdzekļi, un prasītājas norādītais aprēķins atbilst bērnu vajadzībām, taču tiesa norāda, ka uzturlīdzekļu apmērs nosakāms samērā nevis ar personas izdevumiem, bet materiālajām iespējām sniegt līdzekļus bērna uzturam, turklāt uzturlīdzekļu apjoms nosakāms, vadoties pēc vecāka reālā, nevis vēlamā vai potenciāli iespējamā materiālā stāvokļa un iespējām. Tiesa atzīst, ka bērniem ir tiesības saņemt pienācīgu uzturu, taču vecāku materiālo iespēju robežās. Vienlaikus tiesa atzīst, ka uzturlīdzekļu apmērs samērojams ar vecāku mantisko stāvokli, nevis visām vēlamajām bērna vajadzībām. Tiesas ieskatā nav nekāda pamata uzlikt par pienākumu otram vecākam uzņemties izdevumus par greznumlietām vai tādus izdevumus, kas nekādā mērā nav saistīti primāri ar bērna uztura, attīstības, izglītības nodrošināšanu, piemēram, izdevumi par ekskursijām, draugu jubilejas, izdevumi par mobilā telefona sakariem utt. Līdz ar to tiesa uzskata, ka nav nekādas nozīmes pušu paskaidrojumiem par to, kurš no viņiem apmaksā meitas mobilā telefona sakarus. Tāpat nav nozīmes atbildētāja norādītajam apstāklim, ka viņam ir parādsaistības par komunālajiem un apsaimniekošanas izdevumiem. Tiesas ieskatā uzturlīdzekļu apmērs un tā maksāšanas pienākums nevar būt pakārtots vecāka pienākumam kārtot maksājumu saistības.

Tiesa ņem vērā arī to, ka veiktie dāvinājumi nevar ietekmēt ikdienā nepieciešamo uzturlīdzekļu apmēru, ievērojot to, ka pēc būtības dāvinājumam ir bezatlīdzības raksturus un atkarībā no tā veida tas var arī nenodrošināt bērna primāras vajadzības.

Tāpat atbildētāja paskaidrojumus par to, ka automašīnu viņš neizmanto ilgu laiku, atspēko konta pārskats, no kura redzams, ka 2013.gada 19.jūnijā atbildētājs ir veicis pārskaitījumu Valsts Kasei ar mērķi „spriedums lietā Nr.P129088313/21" un Valsts policijai ar mērķi „Protokols Nr.PA933175". Atbildētāja apgalvojums ir pretrunā arī ar faktu, kas izriet no konta pārskata, ka regulāri ir tikuši veikti maksājumi STATOIL. Atbildētāja apgalvojumi, ka degviela tikusi iegādāta zāles pļāvējam, ir pretrunā ar veikto maksājumu biežumu un faktu, ka degviela ir bijusi iegādāta arī citā valstī Lietuvā (sk. 2013.gada 30.jūlijā veikto maksājumu).

Nosakot uzturlīdzekļu apmēru, tiesa ņem vērā lietā nodibināto pušu mantisko stāvokli, proti, to, ka gan prasītāja, gan atbildētājs strādā, atbildētāja īpašumā ir automašīna, no pušu paskaidrojumiem noskaidrots, ka prasītājai pieder dzīvoklis, atbildētāja īpašumā nekustamās mantas nav, bet viņš maksā kredītu.

Tiesa ņem vērā to, ka prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu pēc tā prasījuma rakstura nav iespējams precīzi, balstoties uz lietā esošiem pierādījumiem, noteikt konstantu piedzenamo uzturlīdzekļa apmēru (medicīniskie izdevumi atšķiras atkarībā no tā, vai bērns slimo; izdevumi par mājokli atšķiras ziemas un vasaras mēnešos utt.). Līdz ar to izdevumu pozīcijās, kuras ir mainīgas, tiesa var noteikt atlīdzību pēc sava taisnīga ieskata (sk. Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2011.gada 18.maija spriedums lietā Nr.SKC-863/2011).

Nosakot, ka uzturlīdzekļi piedzenami līdz pilngadībai, tiesa ņem vērā, ka atbilstoši Civillikuma 177.panta pirmajai daļai bērns ir

vecāku aizgādībā līdz pilngadības sasniegšanai, līdz ar ko uzturlīdzekļi par labu prasītājai piedzenami tikai līdz bērna pilngadībai.

Civilprocesa likuma 5.panta sestā daļa paredz, ka, piemērojot tiesību normas, tiesa ņem vērā judikatūru.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 29.augustā lietā Nr.SKC-556 izteikta atziņa, ka iztulkojot Latvijas Republikas Satversmes 92.pantu un Civilprocesa likuma 1.pantu saistībā ar Civillikuma tiesību normām, kas izriet no ģimenes tiesiskajām attiecībām, tas ir, pielietojot tiesību normu tulkošanas sistēmisko metodi, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam, tie piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo prasības celšanas brīdī attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā.

Līdz ar to tiesa uzskata, ka ar tiesas spriedumu uzturlīdzekļu maksāšanas pienākuma sākuma brīdi var noteikt prasības celšanas brīdi, tas ir, 2013.gada 25.jūlijs.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 203.panta ceturto daļu, ja pēc tam, kad likumīgā spēkā stājies spriedums, ar kuru no atbildētāja piespriesti periodiski maksājumi, mainās apstākļi, kas ietekmē maksājumu apmēra vai ilguma noteikšanu, katra puse ir tiesīga, iesniedzot jaunu prasību, prasīt maksājuma apmēra vai termiņa grozīšanu.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka no /pers. B/ par labu /pers. A/ piedzenami uzturlīdzekļi meitas /pers. D/ uzturam EUR 180 mēnesī, sākot no 2013.gada 25.jūlija līdz brīdim, kamēr bērns sasniedz pilngadību.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu prasītāja ir atbrīvota no valsts nodevas samaksas prasībā par uzturlīdzekļu piedziņu.

Civilprocesa likuma 42.panta pirmā daļa nosaka, ka tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījumu daļai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktu izdevumi advokāta palīdzības samaksai prasībās, kurām ir mantisks raksturs un kurās prasības summa nepārsniedz 8500 *euro,* atlīdzināmi to faktiskajā apmērā, tomēr ne vairāk par 30 procentiem no prasījumu apmierinātās daļas.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktam prasības summa ir EUR 2160 (EUR 180x12), no kuras aprēķināma valsts nodeva un atlīdzināmie izdevumi par advokāta palīdzību.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta b) apakšpunktu, 35.panta pirmās daļas 3.punktu un 42.panta pirmo daļu no /pers. B/ par labu valstij piedzenama valsts nodeva EUR 321,14 apmērā par prasījumu par uzturlīdzekļu piedziņu.

Prasītāja iesniegusi kvītis, kas apliecina izdevumus par zvērināta advokāta sniegtajiem pakalpojumiem, proti, 2014.gada 6.maija kvīts Nr.035773 par summu EUR 120 un 2014.gada 25.februāra kvīts Nr.0355716 par summu EUR 50. Ievērojot to, ka 2014.gada 25.februāra kvīts Nr.035716 nesatur informāciju par to, kādā lietā ir sniegta juridiskā konsultācija, tiesa uzskata par pamatotu izdevumu par advokāta palīdzības samaksu atlīdzināšanu tikai EUR 120 apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu.

Ievērojot minēto un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8.pantu, 42.panta pirmo daļu, 97., 193., 204.[1]pantu, tiesa

nosprieda

Prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus meitas /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam EUR 180 (viens simts astoņdesmit *euro*) apmērā ik mēnesi, sākot no 2013.gada 25.jūlija līdz bērna pilngadībai.

Piedzīto uzturlīdzekļu summā ieskaitīt uzturlīdzekļu maksājumus, kurus /pers. B/, personas kods /personas kods/, veicis labprātīgi pēc 2013.gada 25.jūlija.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, izdevumus advokāta palīdzības samaksai EUR 120 (viens simts divdesmit *euro*) apmērā.

Noraidīt prasību par uzturlīdzekļu piedziņu EUR 104,57 apmērā.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā tiesāšanās izdevumus – valsts nodevu EUR 321,14 (trīs simti divdesmit viens *euro* 14 centi) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 4,70 (četri *euro* 70 centi).

/pers. B/, personas kods /personas kods/, sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesāšanās izdevumus piedziņu 10 (desmit) dienu termiņu no tā spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā, iesniedzot sūdzību Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesā.

Pilns spriedums sastādīts 2014.gada 3.jūnijā.

Tiesnesis A.Vasiļevskis